

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
12/00156-2

Vår dato
16.04.2012

Høringssvar - Ungdom, makt og medvirkning NOU 2011:20

Utvalget foreslår en rekke tiltak for å sikre ungdom reelle muligheter for samfunnsdeltagelse, uavhengig av sosial bakgrunn eller status. FO vil i sitt høringssvar knytte noen kommentarer til forslagene under kapitlene 4, 5 og 9.

Utvalget peker på at det er positivt at myndighetene i større grad velger å konsultere ungdom i saker som angår dem. Samtidig understrekes det at det ikke dermed betyr at ungdom får reell innflytelse, men at deltakelsen får en mer symbolsk karakter. Utvalget peker også på at det ofte er de mest ressurssterke ungdommen som deltar i de konsultative ordningene og at det er en utfordring å få all ungdom med.

Dette er en fare og bekymring FO deler. Denne bekymringen må derfor gjenspeiles i de forslagene som utvalget kommer med, og det må særlig fokuseres på tiltak som retter seg mot grupper som vanligvis i liten grad er aktive i politisk arbeid.

FO registrerer også at NOU 2011:20 i liten grad foreslår tiltak som retter seg mot ungdom med kognitiv funksjonsnedsetting, noe vi synes er en svakhet ved dokumentet.

Kapittel 4. Organisasjonskanalen

Utvalget påpeker at rekruttering til organisasjonene er skjev, hvor deltakelse fra både unge med "mindre privilegert" bakgrunn og ungdom med minoritetsbakgrunn systematisk faller mer ut enn tidligere. Utvalget kommer i den forbindelse med flere forslag til tiltak som FO støtter. FO mener at det er særlig viktig at det gis støtte til organisasjoner og virksomheter som jobber med den gruppa med ungdom som i dag er lite representert. Disse organisasjonene kan både være med å stimulere til at ungdom selv blir mer aktive, samt bidra med å være deres stemme inn til beslutningsorganer.

Et eksempel på en slik organisasjon er LOSU, landsforeningen for utekontakter. Utekontakter og feltarbeidere rundt om i landet når ofte ungdom som i liten grad er

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4692 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

organisert. Gjennom LOSUs sekretariat, drives det bl.a. politisk påvirkningsarbeid på vegne av denne ungdomsgruppa. Beklageligvis har LOSU ikke fått midler til videre drift i 2012. Det innebærer at LOSUs sekretariat må legges ned.

FO mener at det må drives en politikk som sikrer at slikt ikke skjer. Organisasjoner og tiltak som jobber med den gruppa som er minst representert må gjennom nasjonale budsjetter sikres forutsigbar økonomisk drift.

Kapittel 5 Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning

5.3.2 Fritidsklubber ol:

FO er enig i at dette er viktige arenaer og innflytelseskanaler for alle typer ungdom. Dette er samtidig tilbud som ofte i større grad når utsatte barn og unge. Drift av fritidsklubber og lignende er imidlertid ingen lovpålagt tjeneste for kommunene, og det er opptil den enkelte kommune eller bydel å etablere slike tilbud. Det blir derfor tilfeldig hvilke ungdom som har mulighet til å kunne benytte seg av slike tjenester. FO har gjentatte ganger tatt til orde for at forebyggende barne- og ungdomsarbeid bør lovfestes. En lovfesting av forebyggende tjenester vil sikre at kommunene gjør nødvendig prioriteringer i arbeidet med barn og unge. Det vil også gi en forutsigbarhet i drift av tjenestene som vil gi større muligheter til å kunne jobbe med de utfordringene NOU 2011:20 tar opp.

FO støtter forslag om ekspertmøter hvor unge er premissleverandører. Dette er en viktig måte for å nå utsatte ungdom, og tilrettelegge for at de får sagt sin mening.

FO støtter også forslaget om mer aktiv bruk av sosiale medier som en måte å nå utsatte ungdom. Ungdomsvennlige kortversjoner av politiske dokumenter er også forutsetninger for at ungdom skal kunne forstå og delta. Samtidig er dette også en måte å gjøre innholdet tilgjengelig for personer som ikke har norsk som førstespråk eller har kognitive utfordringer.

Kapittel 9 Unge under offentlig omsorg

FO anser at utvalget kommer med mange gode forslag som vil kunne øke barn og unges medvirkning når de er under offentlig omsorg. Vi vil derfor kort kommentere noen av forslagene.

9.5.1 Unge i barnevernet

FO mener at forslaget om en lovregulering som sikrer at det blir dokumentert på hvilken måte barnet blir involvert i egen sak og hva som er barnets syn, er et viktig grep for å synliggjøre den medvirkningen som skjer i en sak.

Utvalgets forslag om å institusjonalisere Familieråd stiller FO spørsmål ved. Familieråd er en av flere metoder for å involvere nettverket i det arbeidet barnevernet gjør. Flere kommuner, blant annet Bærum kommune, bruker en annen metode for å inkludere nettverket enn familieråd. Den kalles oppstartsmøte og nettverksmøte. I disse møtene

inviteres alle barnet/ungdommen/foreldrene ønsker at skal komme; hjelpeapparat, skole, barnehage, venner, familie osv. Dette er også en metode som oppleves som god og fruktbar når det gjelder å involvere nettverk:

Alle de vi intervjuet var meget begeistret for oppstartsmøtene. Det som utmerker seg særlig positivt er all informasjon som kommer frem tidlig i prosessen, og at det gjøres strukturerte og konkrete planer for oppfølgingen av barnet fremover, hvem som skal gjøre hva når. Også nettverksmøtene oppleves som en meget bra måte å jobbe på (Side 100, NOVA Rapport 18/11 Evaluering av prosjektet: Sammen for barn og unge – bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge, av Aina Winswold).

FO ønsker derfor ikke at én metode skal være enerådende.

9.5.2 Spørsmål knyttet til plassering utenfor hjemmet og institusjonsopphold

Barnekonvensjonen skal være en rettesnor i det arbeidet barnevernet gjør, og det bør det også gjennom lovverket, i enda større grad legges til rette for. Vi stiller oss derfor bak utvalgets vurdering og anbefaling om at ikke bare foreldrene, men også at unge over 12 år, må samtykke dersom barnevernet skal gjøre en plassering etter barnevernlovens § 4.4, 5. ledd. FO støtter også utvalgets vurderinger og anbefaling om at unge over en viss alder, for eksempel 15 år, selv kan samtykke til en plassering etter barnevernlovens § 4.4, 5. ledd.

9. 5.3 Enslig mindreårige asylsøkere:

FO har i flere år engasjert seg i situasjonen for enslige mindreårige asylsøkere. Vi er enig i utvalgets konklusjon om at alle enslige mindreårige asylsøkere må være barnevernets ansvar. FO er fortsatt bekymret for situasjonen til barna som kommer alene til Norge uten omsorgspersoner. Asylmottak eller ordinære bosettingstiltak for enslige mindreårige asylsøkere er ikke tilstrekkelig for å ivareta disse barnas behov. Det er fortsatt et stort behov for at omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år også overføres til barnevernet.

FO ønsker også å påpeke at det må satses på forskningen om barn og unge under offentlig omsorg. I følge NOVA rapport 21/11 *Institusjonsplassering – siste utvei?* er det et behov for en betydelig forskningsinnsats og utviklingsarbeid når det gjelder institusjonstilbudet for å sikre at det er et godt tilbud for noen barn og unge.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
nestleder

Inger Karseth
fagkonsulent